Q.P. Code : **16643**

(3 Hours) [**Total Marks : 100**

N.B. : (1) Attempt any **four** questions.
(2) **All** questions carry **equal** marks.

1. Explain any **two** of the following.
   (a) Joseph Schumpeter's theory of innovation.
   (b) The big push theory
   (c) Low level equilibrium trap

2. Write notes on any **two**.
   (a) The golden rule of accumulation
   (b) Growth models with poverty traps
   (c) Growth programming

3. (a) Explain in detail the centre perphery models.
   (b) Write an essay on political stabilisation cycles.

4. (a) Explain how is poverty measured in india.

   OR

   Write an essay on gender and development.

5. Write notes on any **two** of the following :
   (a) Agriculture-industry interrelationship in development process.
   (b) Contractionary devaluation.
   (c) Debt, investment and growth.

6. Explain in detail the merged Bank-Fund model.

7. Write notes on any **two** of the following :
   (a) Adam Smith's theory of development.
   (b) Two sector models of endogenous growth.
   (c) Currency crisis
   (d) Dual gap analysis
   (e) Undernutrition in labour market.

(TURN OVER)

मराठी रूपांतर

(३ तास) गुण –१००

सूचनाः १) कोणतेही **चार** प्रश्न सोडवा.
२) **सर्व** प्रश्नांना **समान** गुण आहेत.

१. खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंचे स्पष्टीकरण द्या.
(अ) जोसेफ शुंपीटर यांचा नाविन्य सिद्धांत (ब) जोराचा धक्का सिद्धांत
(क) कमी पातळीचा समतोल साफळा

२. खालीलपैकी कोणत्याही **दोहोंवर** टिपा लिहा.
(अ) संचयनाचा सुवर्ण नियम (ब) दारिद्र्य सापळा व वृद्धी सिद्धांत
(क) वृद्धी प्रायोजन

३. केंद्र-परिघ प्रतिमान पूर्णपणे स्पष्ट करा.

किंवा

राजकीय स्थिरीकरण चक्र यावर निबंध लिहा.

४. भारतात गरिबीचे मोजमाप कसे केले जाते ते स्पष्ट करा.

किंवा

लिंग व विकास यावर निबंध लिहा.

५. खालीलपैकी कोणत्याही **दोहोंवर** टिपा लिहा.
(अ) विकास प्रक्रियेत शेती व उद्योग यातील परस्पर संबंध
(ब) संकुचित अवमूल्यन (क) कर्ज, गुंतवणूक व वृद्धी

६. विलीन बँक-फंड प्रतिमान पूर्णपणे स्पष्ट करा.

७. खालीलपैकी कोणत्याही **दोहोंवर** टिपा लिहा.
(अ) ॲडम स्मिथ यांच्या विकासाचा सिद्धांत (ब) अंर्तजात वृद्धीचे द्वीक्षेत्रीय प्रतिमान
(क) चलन अरिष्ट (ड) दोन तुटीचे प्रतिमान
(इ) अर्धपोषण व श्रमबाजार